

PLEJEHJEM
Søndervang

De sidste dage
inden døden

I de sidste dage inden døden indtræffer, svækkes kroppens funktioner for til sidst at ophøre. Her kan du læse om tegnene på, at døden er nært forestående.

Når døden nærmer sig, fungerer alt i kroppen gradvist langsommere og langsommere. Der er ikke længere energi til at tale eller klare så meget. Behovet for, og evnen til, at spise eller drikke forsvinder.

I de sidste levedøgn vil sanserne svækkes, og den syge vil sove eller døse mere og kan også have svært ved at flytte sig i sengen.

Det giver tryghed at være omgivet af mennesker, der kender en

Det kan være svært for den døende at give udtryk for sine behov og ønsker. Derfor kan det være trygt for vedkommende at høre kendte stemmer og vide, at de pårørende og/eller professionelle hjælpere, der er til stede, kender til ens vaner og ønsker.

Nogle holder f.eks. af at få luftet ud og rystet puden, mens andre helst bare vil ligge stille i sengen og ikke have behov for, at der er nogen omkring én hele tiden. Nogle kan lide at blive rørt ved, andre kan ikke lide det.

Det er vigtigt at få gjort tingene for den døende på en måde, som vedkommende selv ville have gjort det på, hvis han eller hun kunne.

Pårørende kan foretage sig ting, som den syge holder af

Det er en god idé, hvis man som pårørende sørger for at foretage sig noget, som den døende holder af. Det kan f.eks. være at spille lidt dæmpet musik eller at læse op af en bog.

Det er godt at spørge den døende, om det er behageligt. Nogle mennesker bliver mere lydfølsomme ved livets afslutning og vil helst have absolut ro.

Det kan også være rart for den døende, at en, eller flere, sidder ved sengen og taler sammen. Det kan give tryghed ikke at være alene.

Den fysiske omsorg er stadig vigtig. Det kan føles rart at blive frisket op med en fugtig klud i ansigtet og på hænderne, få en nænsom tandbørstning og lidt væde til mund og læber.

Ikke behov for væske eller føde

I de sidste levedøgn er mad og drikke ikke nødvendigt, da kroppen ikke længere kan drage nytte af det. Pårørende er nogle gange bekymrede for, om den døende tørster, men væske er sjældent nødvendigt, da kroppen ikke kan udnytte væsken.

Det kan dog være rart at få fugtet læberne og inder-siden af munden. Danskvand kan starte spytsekretionen og forhindre dannelsen af sår og svamp.

Det kan også være en god idé at smøre den syges krop med creme eller at give en blid massage på fødder og ben.

De sidste timer inden døden

– tegn på at døden er nært forestående

Det kan være vanskeligt selv for erfarne læger og sygeplejersker at forudsige, hvornår døden indtræder. Der er dog i de sidste timer, eller døgn, nogle tegn på, at døden er nært forestående. Det skyldes, at kroppens funktioner langsomt ophører:

- Den døende sover mere og mere, og bevidstheden og sanserne kan være svækkede. De fleste mennesker bliver bevidstløse, før de dør. De sover tungt og reagerer ikke længere, når man taler til dem eller rører ved dem. Tilstanden kan vare timer eller dage.
- I timer til døgn inden døden indtræffer, kan vejrtrækningen måske være lidt raslende på grund af slim i luftvejene, som den døende ikke har kræfter til at hoste op. Den døende er bevidsthedssvækket og mærker sandsynligvis ikke generne, men det kan være ubehageligt for de pårørende at høre. Stillingsskift og medicinsk behandling kan hjælpe.
- Den døende kan tale om tidligere oplevelser, mens nutiden opleves uklar. Nogle taler om 'at rejse' eller om 'at skulle hjem'. Nogle kalder f.eks. på deres mor eller far, selvom forældrene for længst er døde.

- Vejrtrækningen kan blive uregelmæssig med lange pauser for til sidst at ophøre. Herefter kan der komme et enkelt suk.
- Huden kan blive bleg, og hænder og fødder kan være kølige og eventuelt blive blåmarmorerede.
- Høre- og følesansen er de sidste, der forsvinder. Huden kan blive ekstra følsom. Derfor er det især gennem ord og berøring, at pårørende kan vise deres omsorg over for den døende. Det er vigtigt at være påpasselig med ikke at stryge på huden det samme sted og i for lang tid ad gangen, da dette kan føles ubehageligt.
- Der er nogle mennesker, som siger noget, lige inden de dør, også selvom de i lang tid har sovet tungt eller været bevidstløse. Andre åbner måske pludseligt øjnene og ser på dem, der er til stede og dør umiddelbart efter.

Oftest er døden en gradvis tilbagetrækning og udviskningsproces. Du kan som pårørende spørge plejepersonalet om, hvorvidt de kan sige noget om, hvordan forløbet kan forventes at gå.

*Hjerterum, rummelighed og plads
til forskellighed – hele døgnet*

PLEJEHJEM
Søndervang

Nyelandsvej 87 · 2000 Frederiksberg · Telefon 38 87 32 16
sdr.vang@frederiksberg.dk · www.plejhjemmet-soendervang.dk